

Програма стратегічних сесій із вироблення портфелю регіональних проектів на рівні кластеру

Контекст

Згідно цілей і плану проекту ClusteRISE, кластер IAM має брати на себе близько 30% завдань регіонального розвитку у своїй сфері діяльності: інноваційний та цифровий розвиток, залучення інвестицій, енерго-, ресурсозбереження в областях I-A-M. Попереднє припущення цього плану (з серпня 2020) полягало в тому, що органи влади вже мають подібні детальні стратегії, плани та проекти, й кластер IAM просто інтегрується в них як співвиконавець або виконавець. Але при більш уважному погляді восени 2020 на існуючий стан речей виявилось, що ні місто, ні область не мають ніяких значимих проектів, дотичних до сфери діяльності кластеру IAM. Іншими словами, стан стратегічного розвитку регіону в сфері промислових хайтек-МСП є на недопустимо низькому рівні. В [аналізі АППАУ по 5 вибраним регіонам України](#) вказано, що подібний стан фіксує та програмує розвиток економіки бідності, а владні структури просто не спроможні виробити такий портфель. Таким чином, відсутність подібних проектів унеможливорює домовленості з владою – адже **немає про що домовлятися**, більшість владних структур так само хочуть бачити конкретні проекти розвитку регіону та свою участь в цьому.

Друга причина, чому цей портфель важливий для кластеру IAM – це грантові проекти та фінансування для кластеру. Зазвичай саме з цих проектів виділяються ті, хто претендують на гранти. Хорошим прикладом тут є попередні ініціативи Запорізької ТПП та АППАУ: *маркетплейс кластеру IAM, переклад сайту англійською мовою, розробка первинної стратегії кластеру IAM, навчання учасників з передачею кращого досвіду кластерів України, проведення стратегічної сесії кластеру 22 грудня* – все це стало можливим завдяки міні-грантам, які були отримані цими ключовими стейкхолдерами кластеру в жовтні-грудні 2020 року.

Третя причина – **це консолідація та залучення учасників кластеру**. Як правило, серед проектів є ті, які найбільше мотивують учасників регіональної спільноти приєднатися до кластеру. Наприклад, для розробників та освітян це може бути створення Центру 4.0 з наступним його входження в європейську мережу DIH, для виробничників – створення в Запоріжжі індустріального парку, а також значні покращення в сфері професійно-технічної підготовки кадрів тощо. Подібні проекти є магнітом для залучення кращих представників промислових хайтек регіону, і також є найкращими з точки зору фінансування, оскільки показують донорам високу мотивацію спільнот і вирішення економічно-соціальних проблем розвитку.

Також частина з цих проектів є тими, з якими можна виходити на міжнародну арену й уже встановлювати відносини з партнерами. Іншими словами, ще одна причина необхідності такого портфелю – **виокремлення проектів, які стають пропозицією кластеру IAM для міжнародної співпраці (інтернаціоналізації)**. Ці проекти є також цільовими для грантової допомоги. Сьогодні запорізький кластер не має таких проектів і виходити навіть на внутрішні події, [як Ukrainian Cluster Week 26-28 квітня](#), досить важко.

Морський кластеру України (МКУ, м. Миколаїв) першим показав [приклад регіонам України](#), як зробити повний та цілісний портфель проектів і який слідує з напрямів стратегії кластеру. Варто зазначити, що керування цим міні-проектом здійснювалося під управлінням АППАУ та за кошти міні-гранту ЄБРР, який був здобутий самим кластером МКУ. Результати цих сесій

формують бенчмарк для інших регіонів, тобто, в Запоріжжі має бути свій портфель проектів розподілений за пріоритетами NOW-WOW-HOW.

Таким чином, в умовах відсутності подібного фінансування кластер IAM має віднайти внутрішні ресурси для якісного проведення подібних робіт. Інша трудність – умови карантину, які обмежують можливості офлайн-зібрань.

Дана пропозиція формулює цілі та умови для проведення подібних сесій.

Цілі та завдання сесій

1. Виробити портфель стратегічних проектів розвитку кластеру IAM до середини червня 2021.
2. У рамках сесій залучити до обговорення кращих експертів і представників регіону зі сфери пром. хайтек, включно з органами рег. влади.
3. За результатами сесій підписати угоди з мерією міста та ОДА про включення в плани розвитку відповідних пріоритетних проектів.

Типовий перелік робіт проекту

Досягнення цих цілей передбачає, але не обмежується наступним:

1. Визначення та залучення потенційних учасників сесії.
2. Початкова «прокачка» (вирівнювання) стосовно термінології та предмету обговорення (зазвичай більшість керівників МСП далекі від нюансів та знання інструментів стратегічного планування на рівні регіонального розвитку).
3. Організація та проведення стратегічних сесій (2-3), включно із завданнями професійної фасилітації робочих груп. Завдання сесій – генерування ідей щодо проектів розвитку та досягнення консенсусу.
4. Якісна аналітика – фільтрування отриманих пропозицій.
5. Формулювання кінцевих пропозицій у вигляді відповідних звітів.
6. Комунікація до головних стейкхолдерів, включно з органами влади.
7. Подальше доопрацювання окремих проектів до вигляду готових грантових заявок.

Орієнтовний бюджет проекту

Головні витрати стосуються покриття робіт консультанта-фасилітатора (1-2 осіб, пп. 2-5) – це орієнтовно суми від 2 до 3 тис. євро, у залежності від кваліфікації та досвіду.

Додаткова інформація:

- [Стратегія розвитку Запорізького регіону до 2027](#)
- [План заходів Запорізького регіону 2021-2023](#)
- Аналітичний звіт [«Краща співпраця науки-бізнесу та влади – як відповідь на виклик деіндустріалізації»](#)
- Повний огляд – [аналіз 6 місяців у проектах ClusteRISE та «Інтеграція 4.0»](#)